

2025/2653

22.12.2025

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/2653

z dnia 19 grudnia 2025 r.

w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 i (UE) 2024/795 w odniesieniu do tworzenia zachęt do inwestycji związanych z obronnością w budżecie UE w celu wdrożenia planu ReArm Europe

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 164 i 172, art. 173 ust. 3, art. 175 akapit trzeci, art. 177 i 178, art. 182 ust. 1 i 4, art. 183, art. 188 akapit drugi oraz art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W świetle bezprecedensowej niestabilności geopolitycznej i szybko postępującego nasilenia zagrożeń oraz pogorszenia się bezpieczeństwa na poziomie regionalnym i ogólnosiwiatowym, w szczególności niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, przez co Unia i jej państwa członkowskie stanęły w obliczu rzeczywistego poważnego ryzyka konwencjonalnych zagrożeń wojskowych, należy pilnie i znacząco zwiększyć wydatki Unii na badania naukowe, innowacje i rozwój, zdolności przemysłowe i rozwój infrastruktury związanej z odpornością, bezpieczeństwem i obronnością. Europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego (EDTIB) jest narażona na utrzymujące się przeszkody w dostępie do finansowania, w szczególności prywatnego finansowania inwestycji, ze względu na ryzyko przypisywane takim inwestycjom przez podmioty rynkowe. W rezultacie kluczowe znaczenie ma wykorzystanie publicznych inwestycji związanych z obronnością. W związku z tym, jak wskazano we Wspólnej białej księdze Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030 (zwanej dalej „wspólną białą księgą”), stanowiącej ramy planu ReArm Europe, Unia powinna zrobić więcej, aby wesprzeć pilną potrzebę zwiększenia europejskich inwestycji związanych z obronnością z budżetu Unii, co powinno nastąpić równoległe ze zwiększeniem krajowych wydatków państw członkowskich na obronę. Wykorzystanie unijnych programów finansowania, by wspierać technologie i produkty podwójnego zastosowania oraz technologie i produkty związane z obronnością, jest krokiem w kierunku europejskiej gotowości obronnej. Takie wykorzystanie finansowania ma również wzmocnić współpracę cywilno-wojskową między państwami członkowskimi w świetle wzajemnie korzystnych efektów mnożnikowych. Działania wspierane za pośrednictwem danych programów Unii mogłyby należycie uwzględniać odpowiednie działania prowadzone przez Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) i innych partnerów, jeżeli działania takie służą interesom Unii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony.
- (2) Należy promować inwestycje w rozwój najnowocześniejszych zdolności w zakresie technologii lub produktów podwójnego zastosowania i zdolności obronnych, ponieważ takie inwestycje przyczyniają się do realizacji szerszych celów Unii dotyczących odporności społecznej, bezpieczeństwa i konkurencyjności. Biorąc pod uwagę zagrożenia związane z coraz szybciej pogarszającym się kontekstem bezpieczeństwa Unii, rozwój przemysłu technologii i produktów podwójnego zastosowania i przemysłu obronnego w całej Unii ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby wszystkie państwa członkowskie przyczyniały się do tworzenia solidnego i odpornego EDTIB i mogły czerpać z niego korzyści.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 18 września 2025 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 grudnia 2025 r.

- (3) Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 ⁽⁴⁾, jest inicjatywą zmierzającą do zwiększenia konkurencyjności Unii dzięki uruchomieniu środków z 11 istniejących programów unijnych, aby wspierać technologie krytyczne w trzech sektorach strategicznych: technologii cyfrowych i innowacji w ramach głębokich technologii, czystych i zasobooszczędnych technologii oraz biotechnologii. W związku z tym STEP jest odpowiednim instrumentem umożliwiającym uruchomienie środków Unii w skoordynowany i synergiczny sposób, aby wykorzystać je w dziedzinie obronności, w tym na potrzeby kluczowych pionierskich technologii cyfrowych niezbędnych do rozwoju produktów i technologii obronnych.
- (4) Chociaż wspieranie technologii mających wpływ na kwestie obronne jest obecnie możliwe w ramach trzech istniejących sektorów strategicznych określonych w STEP, konieczne wydaje się zwiększenie potencjału rozwoju badań naukowych, przemysłu i innowacji w sektorze obronnym poprzez ustanowienie czwartego sektora strategicznego w STEP, koncentrującego się na technologiach obronnych, bez uszczerbku dla dążenia Unii do uzyskania pozycji lidera technologicznego w istniejących sektorach. Ten czwarty sektor strategiczny powinien zapewnić wykorzystanie zachęt STEP do zwiększenia unijnego finansowania innowacyjnych technologii obronnych, aby skutecznie reagować na obecne i pojawiające się zagrożenia i przyczynić się do poprawy konkurencyjności europejskiej zgodnie z celami STEP. Technologie obronne należy rozumieć jako technologie zawarte w produktach związanych z obronnością lub niezbędne do ich opracowywania i wytwarzania, w tym w produktach związanych z obronnością, o których mowa w załączniku do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE ⁽⁵⁾. Zgodnie z podejściem stosowanym do pozostałych trzech sektorów i określonym w art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/795 Komisja powinna zaktualizować wytyczne przewidziane w tym rozporządzeniu, aby uwzględnić czwarty sektor strategiczny, w tym wytyczne dotyczące interpretacji technologii obronnych. Jeżeli chodzi o sztuczną inteligencję (AI), gigafabryki AI powinny stać się kluczową infrastrukturą, która umożliwi szybkie zwiększenie potencjału AI w technologiach obronnych.
- (5) Ponadto, aby zoptymalizować zdolność programów objętych STEP do uruchomienia środków Unii na rzecz potrzeb w dziedzinie obronności, należy doprecyzować, że programy te mogą realizować cele i działania związane ze zwiększeniem konkurencyjności i odporności EDTIB, a także działania badawczo-rozwojowe w dziedzinie obronności.
- (6) Program „Horyzont Europa”, który ustanowiono rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽⁶⁾, jest programem unijnym służącym finansowaniu badań naukowych i innowacji, odgrywającym zasadniczą rolę w zapewnieniu Unii pozycji światowego lidera w dziedzinie nauki i technologii. Utworzony zgodnie z tym rozporządzeniem instrument „Akcelerator” Europejskiej Rady ds. Innowacji (EIC) zapewnia wsparcie, w szczególności dla potencjalnie przełomowych innowacji o radykalnym charakterze i posiadających potencjał rozwoju, które mogą być zbyt ryzykowne dla inwestorów prywatnych. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), przedsiębiorstwa typu start-up i niektóre małe spółki o średniej kapitalizacji prowadzące działalność w sektorze obronnym potrzebują finansowania, aby móc wprowadzać na rynek innowacyjne produkty. Takie podmioty prawne napotykają jednak większe przeszkody w dostępie do finansowania w porównaniu z podmiotami prawnymi działającymi w innych sektorach. Jak podkreślono we wspólnej białej księdze, należy zwiększyć europejską gotowość obronną, ponieważ Europa doświadcza obecnie wojny, agresji i innych wrogich działań. W tym celu należy znacząco zwiększyć wsparcie dla innowacji o dużym oddziaływaniu związanych z obronnością, w tym bardzo potrzebne wsparcie dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i niektórych małych spółek o średniej kapitalizacji, chcących zwiększyć skalę takich innowacji. Obecna struktura programów unijnych, w tym Europejskiego Funduszu Obronnego (EFO), nie zapewnia jednak skali, elastyczności ani szybkości wymaganych do skutecznego i terminowego uruchomienia takiego wsparcia. Obecna struktura może natomiast stwarzać niepewność dla podmiotów prawnych w sektorze obronnym w odniesieniu do dostępu do wsparcia dla technologii o potencjale podwójnego zastosowania. Biorąc pod uwagę powagę zagrożenia w obecnym środowisku, środki nadzwyczajne są uzasadnione i konieczne. Chociaż wsparcie dla badań naukowych i rozwoju w dziedzinie obronności jest realizowane za pośrednictwem EFO, który jest programem szczegółowym programu „Horyzont Europa”, w obecnym kontekście strategicznym należy otworzyć „Akcelerator” EIC na działania o potencjale podwójnego zastosowania, a jednocześnie wspierać zastosowania cywilne. Wsparcie dla przedsiębiorstw typu scale-up za pośrednictwem programu STEP na rzecz zwiększania skali w ramach instrumentu „Akcelerator” EIC (zwanego dalej „Programem”) należy rozszerzyć również na MŚP nieposiadające zdolności kredytowej, w tym przedsiębiorstwa typu start-up i małe spółki o średniej kapitalizacji nieposiadające zdolności kredytowej, takie jak podmioty, które otrzymały już wsparcie z instrumentu „Akcelerator”, realizujące przełomowe i radykalne innowacje,

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie (Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”, zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

co do których nie można pozyskać finansowania bankowego, w zakresie krytycznych technologii obronnych, a jednocześnie należy wspierać, w stosownych przypadkach, innowacje o potencjale podwójnego zastosowania. Wsparcie zwiększenia skali w formie bezpośrednich inwestycji kapitałowych, w ramach których finansowanie jest udzielane bezpośrednio przedsiębiorstwom, nie jest dostępne w ramach istniejących instrumentów finansowania ukierunkowanych na obronność, w szczególności EFO i instrumentu kapitałowego w dziedzinie obronności wprowadzonego w ramach InvestEU. Otwarcie Programu na innowacje w zakresie krytycznych technologii obronnych jest zatem niezbędne, by wspierać podmioty prawne inwestujące w sektor obronny, a jednocześnie zapewnić komplementarność z innymi istniejącymi instrumentami unijnymi. Uzasadnia to ustanowienie w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) ukierunkowanego wyjątku od zasady określonej w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/695, zgodnie z którą działalność w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach programu „Horyzont Europa” koncentruje się wyłącznie na zastosowaniach cywilnych, unikając zbędnego dublowania wysiłków. Ukierunkowany wyjątek pozostaje bez uszczerbku dla wyniku zbliżających się negocjacji w kontekście kolejnych WRF. Komisja powinna zapewnić odpowiedni nadzór nad stosowaniem ukierunkowanego wyjątku, w tym dzięki gromadzeniu i przekazywaniu odpowiednich danych w kontekście istniejącego systemu monitorowania i oceny EIC, bez tworzenia dodatkowych obciążeń administracyjnych dla uczestników.

- (7) Ponieważ działania innowacyjne o podwójnym zastosowaniu mogą mieć wpływ na unijne aktywa strategiczne, interesy, autonomię lub bezpieczeństwo lub strategiczne interesy Unii i jej państw członkowskich, konieczne może być dostosowanie zasad kwalifikowalności w odpowiednich programach prac w ramach programu „Horyzont Europa”, aby umożliwić ograniczenie uczestnictwa do podmiotów prawnych mających siedzibę wyłącznie w państwach członkowskich lub do podmiotów prawnych mających siedzibę w określonych państwach stowarzyszonych oprócz państw członkowskich, lub aby wykluczyć uczestnictwo podmiotów prawnych mających siedzibę w Unii lub w państwach stowarzyszonych, które są kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez niestowarzyszone państwa trzecie lub przez podmioty prawne z niestowarzyszonych państw trzecich. Należy zatem zmienić art. 48 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/695, aby dopuścić taką możliwość. Możliwość dostosowania zasad kwalifikowalności w odpowiednich programach prac jest specyficzna dla nowych działań innowacyjnych o podwójnym zastosowaniu i nie wpływa na przepisy regulujące wsparcie działań o zastosowaniach cywilnych w ramach programu „Horyzont Europa” ani na finansowanie takich działań.
- (8) Działania innowacyjne dotyczące krytycznych technologii obronnych mogą znacząco wpłynąć na interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, dlatego należy ustanowić szczegółowe zasady kwalifikowalności, zapewniające spójność z innymi instrumentami Unii w sektorze przemysłu obronnego i uwzględniające rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Takie szczegółowe zasady kwalifikowalności powinny ograniczać uczestnictwo do podmiotów prawnych mających siedzibę w Unii, w Ukrainie lub państwie członkowskim Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które jest członkiem Europejskiego Obszaru Gospodarczego (zwanym dalej „państwem członkowskim EOG”) i które jest stowarzyszone z programem „Horyzont Europa”. Zasady te powinny wykluczać uczestnictwo podmiotów prawnych, które są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez państwo trzecie inne niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem „Horyzont Europa” lub przez podmioty prawne z takiego państwa trzeciego. Podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w państwie członkowskim EOG stowarzyszonym z programem „Horyzont Europa” i kontrolowany przez państwo trzecie inne niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem „Horyzont Europa” lub przez podmiot prawny z państwa trzeciego innego niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem „Horyzont Europa” powinien jednak kwalifikować się jako beneficjent, pod warunkiem że Komisji zostaną udostępnione gwarancje zatwierdzone zgodnie z procedurami krajowymi państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego EOG, w którym dany podmiot prawny ma siedzibę.
- (9) Uznając pilną i nadzwyczajną potrzebę dalszego wzmocnienia suwerenności i bezpieczeństwa Unii, jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2024/795, oraz aby zapewnić szybką mobilizację i reinwestowanie zasobów finansowych w sektorach krytycznych, w tym w projekty podwójnego zastosowania i projekty w dziedzinie obronności w ramach instrumentu „Akcelerator” EIC w ramach programu „Horyzont Europa”, należy wprowadzić odstępstwo od art. 212 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509⁽⁷⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”). Biorąc pod uwagę te okoliczności i potrzebę zapewnienia szybkiej dostępności środków finansowych, należy w szczególności umożliwić reinwestowanie w Fundusz EIC spłat, w tym zwracanych zaliczek, dochodów i niewykorzystanych kwot pomniejszonych o opłaty i koszty komponentu dotyczącego inwestycji objętych finansowaniem mieszanym z EIC w ramach działania pilotażowego EIC w ramach programu „Horyzont 2020”, zamiast przekierowywać je do budżetu Unii, w celu finansowania projektów o zastosowaniach cywilnych, a także projektów w dziedzinie podwójnego zastosowania i obronności, które skorzystają na zmianie zakresu. Należy zmienić ramy czasowe określone w art. 212 ust. 3 rozporządzenia finansowego, aby zapewnić konstruktywne wdrożenie w wyjątkowych okolicznościach. Aby uwzględnić taką możliwość, należy wprowadzić odstępstwo od tego przepisu.

(7) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (10) EFO, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 ⁽⁸⁾, jest wiodącym programem na rzecz zwiększania konkurencyjności, innowacji, efektywności i autonomii technologicznej przemysłu obronnego Unii. Celem EFO jest wspieranie działań sprzyjających rozwojowi przełomowych technologii obronnych. Aby lepiej uwzględnić specyfikę takich działań, np. ich szczególnie niewielką skalę lub szczególną potrzebę szybkiego otrzymania wsparcia, należy znacząco skrócić i uprościć procedury podejmowania decyzji o wsparciu tych działań, a jednocześnie określić warunki wydania decyzji w sprawie udzielenia takiego wsparcia w programie prac, bez podważania zasady doskonałości.
- (11) Należy również wykorzystać synergie między EFO i innymi unijnymi programami. W tym celu państwa członkowskie, instytucje, organy i agencje Unii, państwa trzecie, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne osoby trzecie powinny mieć możliwość wnoszenia dobrowolnych wkładów na rzecz EFO jako zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel. Dobrowolne przesunięcia środków przydzielonych państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego do EFO oraz połączenie wkładów z EFO z innymi programami unijnymi na konkretne działania powinny być możliwe, pod warunkiem że łączne wsparcie Unii nie przekracza łącznych kosztów kwalifikowalnych danego działania.
- (12) Dnia 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska postanowiła przyznać status kraju kandydującego Ukrainie, która wyraziła silną wolę połączenia rekonstrukcji z reformami na swojej europejskiej drodze. Dnia 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska postanowiła rozpocząć negocjacje akcesyjne z Ukrainą oraz oświadczyła, że Unia i jej państwa członkowskie są nadal zdecydowane wносить wkład, w perspektywie długoterminowej i wraz z partnerami, w zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy, co pomoże temu państwu bronić się, opierać się działaniom destabilizacyjnym i odstraszać przed aktami agresji w przyszłości. Silne wsparcie dla Ukrainy jest kluczowym priorytetem Unii i właściwą odpowiedzią na zdecydowane polityczne zobowiązanie Unii do wspierania Ukrainy tak długo, jak to konieczne. Dnia 5 marca 2023 r. Komisja zaproponowała utworzenie instrumentu (zwanego dalej „Instrumentem Wsparcia Ukrainy”), aby naprawić szkody w ukraińskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (zwanej dalej „ukraińskim DTIB”) powstałe w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej oraz aby wesprzeć jej odbudowę, rekonstrukcję i modernizację, z uwzględnieniem jej ewentualnej przyszłej integracji z EDTIB. Od początku rosyjskiej pełnoskalowej inwazji na Ukrainę ukraiński DTIB znacznie rozwinął swoje zdolności w zakresie badań naukowych, rozwoju i innowacji, aby zaspokoić potrzeby ukraińskich sił zbrojnych. W tym kontekście zapewnienie ściślejszej współpracy między EDTIB a ukraińskim DTIB umożliwiłoby EDTIB dostęp do tych zdolności i przyczyniłoby się do osiągnięcia celu wspierania konkurencyjności i innowacyjności EDTIB, przy jednoczesnym utrzymaniu stałego wsparcia Unii na rzecz wzmocnienia zdolności produkcyjnych Ukrainy w dziedzinie obronności. W związku z tym, w świetle wspólnych celów Unii i Ukrainy dotyczących badań naukowych i rozwoju w dziedzinie obronności oraz w świetle korzyści dla obu stron, jakich można oczekiwać w związku z większą integracją w tym zakresie, należy włączyć Ukrainę do EFO w charakterze państwa stowarzyszonego.
- (13) Program „Cyfrowa Europa” ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 ⁽⁹⁾ ma wesprzeć i przyspieszyć cyfrową transformację europejskiej gospodarki, przemysłu i społeczeństwa oraz poprawić konkurencyjność Europy w globalnej gospodarce cyfrowej. W tym kontekście celem programu powinno być również wspieranie w szczególności projektów, usług i kompetencji o potencjale podwójnego zastosowania w ramach wszystkich jego celów szczegółowych. Przyczyniłoby się to do wzmocnienia odporności społecznej Unii w obliczu powtarzających się ataków hybrydowych i obcych ingerencji. Komisja powinna uwzględniać wymiar transeuropejski przy przyznawaniu dotacji na projekty podwójnego zastosowania, uznając strategiczne znaczenie współpracy transgranicznej i ułatwiania transferu technologii między państwami członkowskimi w projektach podwójnego zastosowania w sektorze cyfrowym. Należy zatem wprowadzić obowiązek stosowania tego kryterium przyznawania dotacji w odniesieniu do projektów podwójnego zastosowania.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

- (14) Aby zwiększyć suwerenność technologiczną i konkurencyjność, Unia potrzebuje infrastruktury: obliczeniowej, chmury obliczeniowej i danych na miarę pozycji lidera w dziedzinie AI. W ramach strategii na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji fabryki AI i gigafabryki AI mają zasadnicze znaczenie, aby umożliwić Unii konkurowanie na poziomie ogólnosiwiatowym oraz zapewnić jej strategiczną autonomię i konkurencyjność w nauce, badaniach naukowych o potencjale podwójnego zastosowania oraz krytycznych sektorach przemysłu, w tym w przemyśle obronnym. Modele AI nowej generacji wymagają rozległej, połączonej infrastruktury obliczeniowej, aby umożliwić przełomowe osiągnięcia w konkretnych dziedzinach, w tym w dziedzinie obronności. W związku z tym w celu szczegółowym nr 1 programu „Cyfrowa Europa” – „Obliczenia wielkiej skali” – należy wprowadzić dodatkowy cel operacyjny dotyczący wdrożenia i eksploatacji fabryk AI i gigafabryk AI nowej generacji wyspecjalizowanych w opracowywaniu, trenowaniu i obsłudze najbardziej złożonych, bardzo dużych modeli i zastosowań AI, w tym sprzętu i oprogramowania niezbędnych do takiego wdrożenia.
- (15) Coraz większe narażenie na zagrożenia cyberbezpieczeństwa i zagrożenia hybrydowe w Unii uzasadnia położenie w celu szczegółowym nr 3 programu „Cyfrowa Europa” wyraźnego nacisku na odporność na te zagrożenia. W celu szczegółowym nr 5 programu „Cyfrowa Europa” – „Wdrażanie i optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność” – do celu operacyjnego określonego z myślą o wspieraniu sektora publicznego i obszarów interesu publicznego należy również dodać odniesienie do obronności, aby doprecyzować, że wkład finansowy Unii w ramach takiego celu można rozszerzyć na ten sektor.
- (16) W szczególnych i należycie uzasadnionych przypadkach konieczne może być także dostosowanie zasad kwalifikowalności określonych w programie prac programu „Cyfrowa Europa”, aby podmioty prawne mające siedzibę w państwach stowarzyszonych albo mające siedzibę w Unii, ale kontrolowane z państw trzecich nie kwalifikowały się do uczestnictwa we wszystkich lub niektórych działaniach ukierunkowanych na technologie o potencjale podwójnego zastosowania w ramach dowolnego celu szczegółowego. Należy zatem wprowadzić przepis dopuszczający taką możliwość. W takich przypadkach zaproszenia do składania wniosków i zaproszenia do składania ofert powinny być ograniczone do grona podmiotów prawnych mających siedzibę lub uznanych za mające siedzibę w Unii i kontrolowanych przez państwa członkowskie lub obywateli państw członkowskich.
- (17) Instrument „Łącząc Europę”, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153⁽¹⁰⁾, ma przyspieszyć inwestycje w dziedzinie sieci transeuropejskich, umożliwiając synergię między sektorami transportu, energii i technologii cyfrowych. Aby wspierać połączoną infrastrukturę obliczeniową, która jest niezbędna dla produktów i technologii obronnych oraz w innych obszarach, należy rozszerzyć cele sektora cyfrowego instrumentu „Łącząc Europę” w ramach tego rozporządzenia na wdrażanie i zapewnianie zdolności cyfrowych, na przykład w dziedzinie chmury obliczeniowej, AI, fabryk AI i gigafabryk AI.
- (18) We wspólnej białej księdze uznano, że mobilność wojskowa stanowi niezbędny czynnik strategiczny wspomagający bezpieczeństwo i obronę Europy, oraz podkreślono unijną wartość dodaną wspierania infrastruktury podwójnego zastosowania na potrzeby mobilności. W kontekście wspólnej białej księgi Komisja i Wysoki Przedstawiciel uznali znaczenie określenia projektów priorytetowych w zakresie mobilności wojskowej oraz usunięcia kluczowych luk i ograniczeń przepustowości wzdłuż czterech priorytetowych unijnych korytarzy mobilności wojskowej. Mobilność wojskowa jest również jednym z celów instrumentu „Łącząc Europę”. Polityka dotycząca transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) stanowi kluczowy strategiczny instrument budowania transgranicznej infrastruktury transportowej Unii. Choć pierwotnie była przeznaczona do celów cywilnych, ma również ogromny potencjał podwójnego zastosowania do celów cywilnych i obronnych. Ponadto w sprawozdaniu Niinistö z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wzmocnienia przygotowania cywilnego i wojskowego oraz gotowości cywilnej i wojskowej w Europie wyraźnie odniesiono się do potrzeby dalszego zintensyfikowania prac nad priorytetowymi korytarzami transportowymi podwójnego zastosowania dla ruchów wojskowych oraz rozszerzeniem łańcuchów dostaw paliwa dla sił zbrojnych wzdłuż tych korytarzy. Biorąc pod uwagę znaczenie wzmocnienia infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania w świetle pogarszającego się kontekstu bezpieczeństwa Unii, należy wyjaśnić, że konkretne działania w ramach celu szczegółowego nr 3 pkt 2 instrumentu „Łącząc Europę” mogą, w stosownych przypadkach, obejmować środki służące ochronie infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania w odniesieniu do kontroli mobilności wojskowej lub zapewnieniu infrastruktury paliwowej podwójnego zastosowania do celów cywilnych i obronnych.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę” i uchylające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 (Dz.U. L 249 z 14.7.2021, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (19) W ramach przeglądu śródkresowego Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności, ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 ⁽¹⁾, wprowadzono możliwość inwestowania w infrastrukturę obronną lub infrastrukturę podwójnego zastosowania w celu wspierania mobilności wojskowej, korzystając z płatności zaliczkowych w wysokości 20 % zaprogramowanych kwot oraz możliwości wykorzystania finansowania unijnego podwyższonego o 10 punktów procentowych powyżej mającej zastosowanie stopy dofinansowania, nie przekraczając 100 %. Jeżeli państwa członkowskie przenoszą środki przydzielone im w ramach zarządzania dzielonego do instrumentu „Łącząc Europę”, powinny one korzystać z takich samych warunków płatności zaliczkowych i stóp dofinansowania dla projektów dotyczących infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania, jakie wprowadzono w EFRR i Funduszu Spójności. W takim przypadku kwoty te należy zachować na projekty związane z rozwojem priorytetowych unijnych korytarzy mobilności wojskowej określonych przez państwa członkowskie w załączniku II do Wymagań wojskowych w zakresie mobilności wojskowej w ramach UE i poza nią, zatwierdzonych przez Radę w dniu 17 marca 2025 r., lub w każdej późniejszej wersji tego załącznika zatwierdzonej przez Radę, a także na łączność cyfrową i zdolności cyfrowe, w tym centra logistyczne i transgraniczne odcinki tych korytarzy. Rozporządzenie finansowe przewiduje możliwość wprowadzenia warunków uczestnictwa w konkretnych procedurach wyboru, które mają wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny. W związku z tym powinna istnieć możliwość określenia takich szczególnych warunków w odniesieniu do działań realizowanych w co najmniej jednym z priorytetowych unijnych korytarzy mobilności wojskowej, w tym warunków dotyczących kraju pochodzenia sprzętu, towarów, dostaw lub usług.
- (20) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie działań badawczo-rozwojowych w dziedzinie podwójnego zastosowania i obronności, poprawa konkurencyjności przemysłu obronnego Unii i tym samym przyczynienie się do gotowości obronnej Unii dzięki nadaniu nowego kierunku inwestycjom w ramach tych kluczowych priorytetów, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (21) Ze względu na pilną potrzebę umożliwienia kluczowych inwestycji w obronność w kontekście nagłych wyzwań geopolitycznych, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- (22) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 i (UE) 2024/795,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2021/694 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 1 akapit drugi dodaje się literę w brzmieniu:

„c) do wspierania i przyspieszania projektów, usług i kompetencji podwójnego zastosowania oraz sposobów wykorzystania o takim charakterze, wzmacniających odporność społeczną.”;

- 2) w art. 4 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„d) wdrożeniu i eksploatacji fabryk AI i gigafabryk AI nowej generacji wyspecjalizowanych w opracowywaniu, trenowaniu i obsłudze najbardziej złożonych, bardzo dużych modeli i zastosowań AI, w tym sprzętu i oprogramowania niezbędnych do takiego wdrożenia.”;

- 3) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 lit. e) i f) otrzymują brzmienie:

„e) zwiększaniu odporności na zagrożenia cyberbezpieczeństwa i zagrożenia hybrydowe dla krytycznej infrastruktury cyfrowej, i cyberataki, przyczynianiu się do zwiększenia świadomości ryzyka i wiedzy na temat procesów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, wspieraniu organizacji publicznych i prywatnych w osiąganiu podstawowych poziomów cyberbezpieczeństwa, na przykład poprzez wprowadzenie pełnego szyfrowania transmisji danych i aktualizacje oprogramowania;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

- f) zintensyfikowaniu współpracy między sferą cywilną i obronną w zakresie projektów, usług i kompetencji podwójnego zastosowania w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz sposobów wykorzystania o takim charakterze, w tym rozwoju technologii cyberbezpieczeństwa dostosowanych do infrastruktury związanej z obronnością, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/887 (*);

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/887 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa oraz sieć krajowych ośrodków koordynacji (Dz.U. L 202 z 8.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj>).”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Działania w ramach celu szczegółowego nr 3 realizowane są przede wszystkim za pośrednictwem Europejskiego Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa oraz sieci krajowych ośrodków koordynacji zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/887. Jednakże rezerwa cyberbezpieczeństwa UE jest wdrażana przez Komisję oraz, zgodnie z art. 14 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2025/38, przez ENISA.”;

4) art. 8 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wspieraniu sektora publicznego i obszarów interesu publicznego, takich jak opieka zdrowotna i społeczna, edukacja, wymiar sprawiedliwości, cła, ochrona ludności, obronność, transport, mobilność, energetyka, środowisko oraz sektor kultury i sektor kreatywny, w tym odpowiednich przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, w skutecznym wdrażaniu najnowszych technologii cyfrowych, takich jak HPC, technologie kwantowe, AI i cyberbezpieczeństwo, oraz w skutecznym dostępie do tych technologii;”;

5) art. 12 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Program prac może również przewidywać, że podmioty prawne mające siedzibę w państwach stowarzyszonych i podmioty prawne, które mają siedzibę w Unii, lecz są kontrolowane z państwa trzeciego, nie kwalifikują się do uczestnictwa we wszystkich lub w niektórych działaniach w ramach celu szczegółowego nr 3 oraz w działaniach skupionych na technologiach o potencjale podwójnego zastosowania w ramach dowolnego celu szczegółowego, jeśli istnieją należycie uzasadnione względy bezpieczeństwa. W takich przypadkach zaproszenia do składania wniosków i zaproszenia do składania ofert ogranicza się do grona podmiotów prawnych mających siedzibę lub uznanych za mające siedzibę w państwach członkowskich i kontrolowanych przez państwa członkowskie lub obywateli państw członkowskich. Takie ograniczenia można stosować w odniesieniu do dostępu do zdolności wdrażanych w ramach tych zaproszeń. Ograniczenia te muszą być proporcjonalne i stosowane tylko wtedy, gdy jest to absolutnie konieczne.”;

6) w art. 20 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„d) w przypadku zaproszeń do składania wniosków służących wspieraniu technologii, usług lub kompetencji podwójnego zastosowania lub sposobów wykorzystania o takim charakterze – transeuropejskiego wymiaru projektu.”;

7) w załączniku I cel szczegółowy nr 5 pkt I ppkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Transport, mobilność, energia i środowisko naturalne

Wdrożenie zdecentralizowanych rozwiązań i infrastruktury wymaganych do celów zastosowań cyfrowych na dużą skalę, takich jak zautomatyzowane i oparte na sieci systemy jazdy, bezzałogowe statki powietrzne, naziemne, nawodne i podwodne, koncepcje inteligentnej mobilności, inteligentne miasta, inteligentne obszary wiejskie lub regiony najbardziej oddalone, z myślą o wsparciu polityki transportowej, energetycznej i środowiskowej, oraz w koordynacji z działaniami na rzecz cyfryzacji sektorów transportu i energii w ramach instrumentu »Łącząc Europę«.”;

Artykuł 2

W rozporządzeniu (UE) 2021/695 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 46 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a. Na zasadzie odstępstwa od art. 212 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 (*) spłaty, w tym zwracane zaliczki, dochody i niewykorzystane kwoty pomniejszone o opłaty i koszty finansowania mieszanego z EIC w ramach działania pilotażowego EIC EIC w ramach programu »Horyzont 2020« uznaje się za wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 3 lit. f) oraz art. 21 ust. 4 i 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, a dwuletnie ograniczenie czasowe określone w art. 212 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 stosuje się od dnia 23 grudnia 2025 r.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”;

2) w art. 48 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 po akapicie drugim dodaje się akapity w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od art. 7 ust. 1 wsparcie, o którym mowa w akapicie drugim lit. a), b) i c) niniejszego ustępu, może obejmować potencjalne podwójne zastosowania, a jednocześnie wspierać zastosowania cywilne.

Na zasadzie odstępstwa od art. 7 ust. 1 wsparcie, o którym mowa w akapicie drugim lit. d) niniejszego ustępu, może obejmować innowacje w zakresie krytycznych technologii obronnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie STEP, a jednocześnie w stosownych przypadkach wspierać innowacje o potencjale podwójnego zastosowania.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. W monitorowaniu programu przez Komisję zgodnie z art. 50 uwzględnia się stosowanie odstępstw od art. 7 ust. 1 przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu.”;

c) ustęp 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. Beneficjent instrumentu »Akcelerator« musi być podmiotem prawnym kwalifikującym się jako przedsiębiorstwo typu start-up, MŚP lub, w wyjątkowych przypadkach, jako mała spółka o średniej kapitalizacji, zamierzającym zwiększyć skalę działalności, z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym.

W odniesieniu do wsparcia innowacji w krytycznych technologiach obronnych na podstawie ust. 1 akapit drugi lit. d) niniejszego artykułu uczestnictwo jest ograniczone do podmiotów prawnych mających siedzibę w Unii, w Ukrainie lub w państwie członkowskim EOG stowarzyszonym z programem »Horyzont Europa«. Z uczestnictwa wyklucza się podmioty prawne, które są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez państwo trzecie inne niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem »Horyzont Europa« lub przez podmioty prawne z takiego państwa trzeciego.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w państwie członkowskim EOG stowarzyszonym z programem »Horyzont Europa« i kontrolowany przez państwo trzecie inne niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem »Horyzont Europa« lub przez podmiot prawny z państwa trzeciego innego niż Ukraina lub państwo członkowskie EOG stowarzyszone z programem »Horyzont Europa« kwalifikuje się jako beneficjent na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, pod warunkiem że Komisji zostaną udostępnione gwarancje. Takie gwarancje zatwierdza się zgodnie z procedurami krajowymi państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego EOG stowarzyszonego z programem »Horyzont Europa«, w którym podmiot prawny ma siedzibę, takimi jak odpowiednie środki przyjęte na podstawie monitorowania zdefiniowanego w art. 2 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 (*).

Gwarancje te muszą dawać pewność, że wsparcie dla podmiotu prawnego nie jest sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony określonymi w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnie z tytułem V TUE, w tym z poszanowaniem zasady stosunków dobrosąsiedzkich.

W odniesieniu do wsparcia o potencjale podwójnego zastosowania na podstawie ust. 1 akapit drugi lit. a), b) lub c) niniejszego artykułu program prac może przewidywać możliwość ograniczenia uczestnictwa do podmiotów prawnych mających siedzibę wyłącznie w państwach członkowskich lub do podmiotów prawnych mających siedzibę w określonych państwach stowarzyszonych oprócz państw członkowskich. Ograniczenie uczestnictwa podmiotów prawnych mających siedzibę w państwach stowarzyszonych, które są państwami członkowskimi EOG, musi być zgodne z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Z należycie uzasadnionych i wyjątkowych przyczyn, aby zagwarantować ochronę strategicznych interesów Unii i jej państw członkowskich, program prac może również wykluczać z uczestnictwa w poszczególnych zaproszeniach do składania wniosków podmioty prawne mające siedzibę w Unii lub w państwach stowarzyszonych, bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez niestowarzyszone państwa trzecie lub przez podmioty prawne z niestowarzyszonych państw trzecich, lub uzależnić ich uczestnictwo od warunków określonych w programie prac.

Wniosek może zostać złożony przez beneficjenta albo, z zastrzeżeniem uprzedniej zgody beneficjenta, przez osobę fizyczną lub podmiot prawny lub większą liczbę takich osób lub podmiotów, które zamierzają ustanowić lub wesprzeć tego beneficjenta. W tym drugim przypadku umowę o finansowaniu podpisuje się wyłącznie z beneficjentem.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 79 I z 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).”.

Artykuł 3

W rozporządzeniu (UE) 2021/697 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Państwa stowarzyszone

Uczestnictwo w Funduszu jest otwarte dla następujących państw trzecich (zwanych dalej »państwami stowarzyszonymi«):

- a) członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami EOG, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- b) Ukrainy, zgodnie z warunkami określonymi w układzie o stowarzyszeniu UE–Ukraina.”;

2) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Wsparcie na rzecz przełomowych technologii obronnych

- 1. Fundusz wspiera działania sprzyjające rozwojowi przełomowych technologii obronnych w obszarach interwencji określonych w programach prac, o których mowa w art. 24.
- 2. Programy prac określają najbardziej odpowiednie formy finansowania, kryteria i procedury selekcji i wyboru oraz wdrażanie przełomowych technologii obronnych.”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Finansowanie skumulowane i przesunięcia środków

1. Działanie, które otrzymało wkład z innego programu unijnego, może również otrzymać wkład w ramach Funduszu, pod warunkiem że wkłady z obu programów nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu Unii mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu w działanie. Wsparcie z różnych programów unijnych można obliczyć proporcjonalnie, zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.

2. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, zostać przesunięte do Funduszu z zastrzeżeniem warunków określonych w stosownych przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 (*). Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 (**) lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Środki te wykonuje się na rzecz danego państwa członkowskiego i zgodnie z zasadami Funduszu.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 2 środki przesunięte zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu można wykorzystać na wkład w finansowanie działań kwalifikowalnych, o których mowa w art. 10 ust. 3 lit. e)–h), do wysokości 100 % kosztów kwalifikowalnych.

4. Jeżeli w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego Komisja nie podjęła zobowiązania prawnego w odniesieniu do środków przeniesionych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu i w każdym razie do dnia 30 września 2027 r., można przenieść odpowiednie niewykorzystane środki z powrotem do jednego lub większej liczby odpowiednich programów źródłowych na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich przepisach rozporządzenia (UE) 2021/1060.

5. Państwa członkowskie, instytucje, organy i agencje Unii, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne osoby trzecie mogą zapewnić dodatkowe wkłady finansowe na rzecz Funduszu. Takie wkłady finansowe stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a), d) lub e) lub art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”.

Artykuł 4

W rozporządzeniu (UE) 2021/1153 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Głównymi celami CEF są budowa, rozwój, modernizacja i ukończenie transeuropejskich sieci w sektorach transportu, energii i technologii cyfrowych oraz uczynienie ich odpornymi, a także ułatwianie współpracy transgranicznej w dziedzinie energii odnawialnej, z uwzględnieniem długoterminowych zobowiązań do obniżenia emisyjności oraz celów dotyczących zwiększenia konkurencyjności Europy; inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu; spójności terytorialnej, społecznej i ekonomicznej oraz dostępu do rynku wewnętrznego i jego integracji, z naciskiem na ułatwianie synergii między sektorami transportu, energii i technologii cyfrowych.”;

b) ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w sektorze technologii cyfrowych: przyczynianie się do opracowywania projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, dotyczących upowszechnienia oraz dostępu do bezpiecznych i chronionych sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym systemów 5G, do tworzenia i wdrażania zdolności cyfrowych, takich jak chmura obliczeniowa, sztuczna inteligencja (AI), fabryki AI i gigafabryki AI, do zwiększenia odporności i przepustowości cyfrowych sieci szkieletowych na terytoriach Unii dzięki połączeniu ich z sąsiadującymi terytoriami, jak również do cyfryzacji sieci transportowych i energetycznych.”;

2) w art. 8 ust. 4 dodaje się literę w brzmieniu:

„f) projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania przyczyniające się do tworzenia i wdrażania lub istotnej modernizacji zdolności cyfrowych, w tym chmury obliczeniowej, AI, fabryk AI i gigafabryk AI, są traktowane priorytetowo w zależności od tego, w jakim stopniu istotnie przyczyniają się do poprawy wydajności, odporności i bezpieczeństwa infrastruktury transportowej, energetycznej i cyfrowej, które mają krytyczne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.”;

3) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Konkretne zadania w ramach działania na podstawie akapitu pierwszego lit. c) mogą obejmować, w stosownych przypadkach, środki na rzecz ochrony infrastruktury podwójnego zastosowania do celów cywilnych i obronnych w odniesieniu do kontrybucyjności wojskowej lub na rzecz zapewnienia infrastruktury paliwowej na potrzeby działań transportowych podwójnego zastosowania do celów cywilnych i obronnych.”;

b) w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) działania wspierające ochronę, wdrażanie nowych lub znaczącą modernizację istniejących sieci szkieletowych lub ich naprawę, w tym wykorzystujących kabłe podmorskie, w państwach członkowskich, między nimi oraz między Unią a państwami trzecimi, takie jak działania wyszczególnione w części V pkt 3 załącznika, a także inne działania wspierające wdrażanie sieci szkieletowych, o których mowa w tym punkcie.”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„f) działania wspierające tworzenie i wdrażanie zdolności cyfrowych w zakresie chmury obliczeniowej, AI, fabryk AI i gigafabryk AI.”;

4) w art. 15 ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„ba) z zastrzeżeniem przesunięcia niezbędnych zasobów do CEF w kontekście śródkresowego przeglądu programów na podstawie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 (*) i (UE) 2021/1056 (**) oraz na podstawie art. 4 ust. 13 niniejszego rozporządzenia, w przypadku robót związanych z celami szczegółowymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) pkt (ii) niniejszego rozporządzenia, obowiązują następujące warunki:

(i) stopy dofinansowania mogą zostać podwyższone o 10 punktów procentowych powyżej stopy dofinansowania, o której mowa w lit. b);

(ii) działania kwalifikują się do płatności zaliczkowej stanowiącej co najmniej 20 % kwoty przydzielonej w umowie o udzielenie dotacji;

(iii) działania są realizowane w co najmniej jednym z czterech priorytetowych unijnych korytarzy mobilności wojskowej określonych przez państwa członkowskie w załączniku II do Wymagań wojskowych w zakresie mobilności wojskowej w ramach UE i poza nią, w tym w węzłach logistycznych i transgranicznych odcinkach tych korytarzy, oraz spełniają wymogi dotyczące infrastruktury określone w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/1328 (***), a szczegółowe warunki uczestnictwa w procedurze wyboru dotyczące takich działań mogą zostać określone zgodnie z art. 136 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 (****);

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

(***) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/1328 z dnia 10 sierpnia 2021 r. określające wymogi dotyczące infrastruktury mające zastosowanie do niektórych kategorii działań związanych z infrastrukturą podwójnego zastosowania zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 (Dz.U. L 288 z 11.8.2021, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”.

Artykuł 5

W art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 lit. a) dodaje się punkt w brzmieniu:

„(iv) technologie obronne;”;

2) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) przyczyniają się do ograniczenia strategicznej zależności i podatności Unii na zagrożenia lub do zapobiegania im.”;

3) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do dnia 2 maja 2024 r. Komisja wyda wytyczne dotyczące tego, w jaki sposób technologie w sektorach, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, można uznać za krytyczne oraz w jaki sposób spełnić warunki wprowadzone w ust. 2 niniejszego artykułu. W tych wytycznych Komisja określi również pojęcie łańcucha wartości i powiązanych usług, które są kluczowe i specyficzne dla rozwoju lub wytwarzania produktów końcowych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu. Do dnia 24 lutego 2026 r. Komisja zaktualizuje te wytyczne, aby uwzględnić sektor określony w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (iv). Wytyczne te poddaje się w razie potrzeby przeglądowi w świetle śródkresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w art. 8.”.

Artykuł 6

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE